

NE PRAVITE MUČENIKE!

► Piše: dr. don Anto Orlovac

U posljednje vrijeme malo-malo pa se posvećuje neka nova crkva ili kapelica u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini te drugdje među hrvatskim narodom. Vrlo je čest slučaj da se pritom u oltar ugrađuju moći naših svetih mučenika: najčešće bl. Alojzija Stepinca i bl. Miroslava Bulešića (moći Drinskih mučenica, na žalost, nemamo, odnijela ih hladna Drina). Neprijatelji ih nisu mogli podnositi, htjeli su ih zauvijek ukloniti iz sjećanja i štovanja naroda zabranjujući i sam spomen na njih. Smjelo ih se samo klevetati i blatiti, a ako si rekao dobru riječ za njih, bio si narodni neprijatelj. Koliko je samo svećenika i svećeničkih pripravnika u onoj vojsci dopalo u tamnicu jer su se usudili osporiti da je Stepinac zločinac!

Kad je Stepinac umro, vlasti su se našle u mucu gdje ga pokopati. U Krašiću, malome mjestu u kojem je preminuo, to bi bilo prenapadno, postalo bi hodočasničko mjesto, što se ne bi dalo sakriti? U Zagrebu u katedrali? Ali kako ga mrtvoga vratiti onamo gdje mu živom nisu dali boraviti? Ipak su se odlučili za ovu drugu inačicu jer, nadali su se, dolazak hodočasnika izgubit će se u velikom gradu. Tako su računali i preračunali se jer je njegov grob samo postao svima dostupniji. Sjećam se kako je to izgledalo onih »olovnih« godina. Sedamdesetih godina prošloga stoljeća bio sam student u Austriji. U Zagrebu sam često koristio kraću stanku u proputovanju kako bih se uputio u prvostolnicu i obišao Grob. Baš tako, pisano velikim slovom, kao što Dubrovčani svoj voljeni grad nikad ne bi napisali malim slovom, nego Grad, ili kad Padovanci svoga omiljenoga svetca ne zovu Sveti Anto, nego jednostavno Il Santo – Svetac, a svakomu je jasno na koga se misli. To sam nastavio činiti i poslije kao svećenik kad mi se god pružila prilika. Za mene je on bio svet, a Crkva mi je 1998. to samo potvrdila. Naravno da sam na dan njegova proglašenja blaženim hodočastio u Mariju Bisticu.

A neprijatelji vjere ne samo da su mučenike ubijali tjelesno, nego su nastojali učiniti ih i čudoreдно mrtvima. Blaženoga Stepinca ubili su trovanjem, blaženoga Bulešića nožem. Ali to im nije bilo dosta. Proglašavali su ih zločincima, ozloglašavali, branili pristup njihovim grobovima, progonili one koji su ih spominjali, ali sve uzalud. Dok su bili živi, mogli su ih držati pod nadzorom, ali nad njima mrtvima posve su ga izgubili. Po svojim moćima ugrađenima u oltare naših crkava i kapelica oni su sada ne samo duhom nego i djelićima svojih kostiju, tom svetom baštinom, nazočni diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine te svuda među hrvatskim vjerničkim narodom.

Puk oko Stepinčeva groba u zagrebačkoj katedrali

Mrzitelji Crkve, evo vam savjet: Ne ubijajte Božje ljude! Ne pravite mučenike od njih! Njihove se moći raznose po cijeloj zemlji kao što vjetar raznosi sjeme maslačka. I svuda će procvjetati novom snagom vjere, baš onim što ste vi htjeli uništiti. Sada naše blažene mučenike Stepinca i Bulešića nemamo samo u Zagrebu ili istarskom Svetvinčentu, imamo ih posvuda. Jer istinu i svetost ne može se ubiti. A mučenika, svojih žrtava, ne trebate se bojati. Oni su vam već davno oprostili vaša zlodjela. I trajno mole Boga da vam i On oprost. Za to mole i mnogi štovatelji naših mučenika na njihovim grobovima i pred njihovim moćima.

A vode se postupci za proglašenjem blaženima još nekih mučenika. Za čak 66 hercegovačkih franjevaca: za fra Lea Petrovića i 65 subrača, za sestru Žarku Ivasić i još šest hrvatskih sestara milosrdnica, među kojima su i one tri nedužne bolničarke nedavno ekshumirane iz jame Jazovke na Žumberku, za banjolučkog svećenika vlč. Antu Dujlovića... Što mislite kako će se širiti i ojačati vjera u hrvatskome narodu kad se stanu u nove oltare ugrađivati moći onolikih hercegovačkih franjevaca (jer mnogi su ipak ekshumirani i identificirani!) nakon što budu proglašeni blaženima i svetima, i to počevši od Širokoga Brijega, za koje jedan bivši hrvatski predsjednik još i danas tvrdi da su bili legitiman cilj za vojno djelovanje (čitaj: ubijanje)! Nikad se to ne bi dogodilo da ih neprijatelji nisu učinili mučenicima. Živjeli bi, Bogu se molili, bili pobožni ili manje pobožni i pomrli, pak, kao i toliki drugi, polako pali u zaborav. Ovako im je spomen osiguran – zauvijek. A ja imam jednu posebnu želju: Boga molim da toga bivšega predsjednika prije smrti ispovjedi baš jedan hercegovački franjevac – subrat tih »legitimnih vojnih ciljeva«. Mučenici se drukčije i ne znaju »osvetiti«. ✍

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subraće«, XIV., 1 (26),
Široki Brijeg, 2021., siječanj – srpanj, 2021.

Glavni i odgovorni urednik:
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

Lektura i korektura:
Zdenka Leženić

Adresa:
Kard. Stepičca 14, 88220 Široki Brijeg
Avenija G. Šuška 2, 10040 Zagreb

Veza:
tel.: +387 39 700-325
faks: +387 39 702-936
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisak:
FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilu izlazi polugodišnje:
siječanj i srpanj

Stare brojeve, osim ovoga posljednjeg, možete u pdf obliku preuzeti sa stranica portala pobijeni.info u poglavlju Izdavaštvo.

Cijena pojedinog primjerka:
3 KM; 12 KN; 3,75 EUR; 4,25 CHF;
6,50 USD; 6,50 CAD

Godišnja pretplata (s poštarinom):
BiH 7,5 KM; RH 33 KN; EU 7,5 EUR;
CH 8,50 CHF; SAD 13 USD; Canada 13 CAD

Slanje pretplate, dobrovoljnih priloga...:

a) poštanskom uputnicom
b) UniCredit Bank d.d. Mostar;
Korisnik: Hercegovačka franjevačka
provincija;

Svrha: prilog Vicepostulaturi
žiro-račun: 3381602276649744
devizni račun:
IBAN: BA393381604876650839
SWIFT: UNCRBA22

ISSN: 1840-3808

RIJEČ UREDNIKA

fra Miljenko Stojić

Dragi čitatelji!

U ovom razdoblju nestabilnosti mi stabilno izlazimo s ovim našim glasilom. A i kako bismo drukčije! Vremena mogu biti ovakva i onakva, nama je ići u pravome smjeru. Jedino u ovome vremenu stvarne ili nestvarne pošasti mrvicu manje odlazimo na drugu stranu granice. Na snazi su raznorazne mjere i ne smijemo ih kršiti. Ali ih smijemo neprestano propitkivati, ne dati da nas prevare i učine nas bićima drugoga ili nekoga tamo reda. A nije da ih nema koji to žele. Zlo se opasno razmahalo u svijetu. Misli da je kucnuo njegov čas. Da ne bi!

Naši pobijeni fratri, naše nevino pobijene žrtve uče nas da se zlu najbolje oduprijeti dobrim: molitvom, razmišljanjem, djelovanjem... Ono ništa ne može pred tim. Nemoćno je u svojoj rugobi. Na taj način pobijedimo i ovo vrijeme. Život je naš, a poraz je njihov.

Prisjetimo se svega ovoga dok razmišljamo o društvu s obiju strana granice. Snage totalitarnoga jugoslavenskoga režima ponovno bi da nam kroje kapu. Kao i prije, zanose se svojim otrovnim i pogubnim maglama. To je čak i Europa, ovakva kakva je, priznala pa je komunizam stavila uz bok nacionalsocijalizma i fašizma kao suvremene totalitarizme čije bi nasljeđe trebalo neizostavno odbaciti. Znamo da to kod nas trenutačno nije slučaj. Ništa čudno. Dali smo glas onima koji s tim poraženim i prokazanima snagama tikve sade pa smo tu gdje jesmo. Odbacuju se zaslužni za hrvatsku slobodu, a veličaju odnarođene ličnosti. Da ne idemo

daleko, pogledajmo sve to na primjeru časnoga biskupa don Mile Bogovića. Otišao je u zasluženu mirovinu, ali mu društvo ne odade priznanje za njegov ustrajan i plodonosan rad. Žele ga jednostavno gurnuti u zaborav. Tako su se odnosili prema njemu i dok je bio na bolesničkoj postelji. Komercijalni mediji o njemu šute, što se nekako može i razumjeti, ali šute i oni javni što se nikako ne može razumjeti. Propuštaju ispuniti zadaću zbog koje ih plaća nevoljni hrvatski puk.

Zbog svega toga drago nam je da u ovome broju možemo objaviti novopronađenu misu posvećenu bl. Nikoli Taveliću, koju je napisao fra Bruno Adamčik. Unatoč tomu što su jugokomunisti u veljači 1945. na Širokom Brijegu spalili više od 70.000 knjiga, župne matice i svaki papirić koji su uspjeli pronaći, ona je preživjela. Ako Bog da, uskoro će biti i izvedena ovdje na Širokome Brijegu. Život pobjeđuje ma koliko se god zlo trudilo satrti ga.

Neka prežive i uspomene na naše pobijene. Spomen na njih obilježavajmo na razini Crkve u Hrvata, na razini pojedine biskupije, odnosno nadbiskupije ili pak na razini pojedine župe. Ako već nismo, ustanovimo taj dan. Obnovit će nas kao domoljube i kao kršćane. Ulit će nam novu snagu.

Bezbroj puta dokazali smo da nas poteškoće ne mogu slomiti. Dokažimo to ponovno u prijateljstvu sa svojim Bogom.

mir i dobro!

IZ SADRŽAJA

Iz ljetopisa	4	Djela pobijenih	34
Stratišta	15	Nagradni natječaj	46
Glas o mučeništvu	18	Povijesne okolnosti	49
Glas o znakovima	28	Razgovor	55
Odjek u puku	30	Podlistak	59